

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 202.

V Ljubljani, v sredo 4. septembra 1901.

Letnik XXIX.

Volivno gibanje.

Dr. Šusteršič v Šempetru

(Iz dr. Šusteršičevega govora.)

Spoštovani volivci! Prišel sem mej Vas, da spoznate, ali sem bil vesten poslanec, ali sem držal tisto, kar sem obljubil, ali pa je res sama „žlindra“ tisto, kar sem obljuboval.

Pred volitvami Vam liberalci jako veliko obljubujejo, papir je potrpečljiv, in zato kar na cente papirja zastoj pošiljajo mej Vas. Čudno ljubezen imajo liberalci do Vas, da pred volitvami izdajajo denar — da bi Vi volili liberalne poslance. Po volitvah pa potem pri liberalcih ostane zopet vse pri starem. Razni liberalci Vaš še naprej za ušesa tresejo — po volitvah ostane pri njih vse pri starem.

Poglejmo delo katoliško-narodne stranke. Po zadnjih državnozbornskih volitvah je prišlo v državni zbor šest katoliško-narodnih poslancev in trije slovenski liberalni. Prvo, kar smo storili na Dunaju, bilo je to, da smo iskali zveze. Ustanovili smo „Slovansko središče“, katerega namen je, v prvi vrsti potegovati se za blagor kmetijskega stanu. Tudi liberalci so iskali zveze in radi bi šli z nami.

Mi pa smo rekli: „Prijeteljmi smo dobre družbe, za to z vami skupaj ne gremo. Sicer pa — ali bi vi mogli sedeti skupaj z „goljufi“ in „sleparji“, s kakeršnimi ste nas psovali. Kaki poštenjaki pa ste vi? Vi delajte liberalno, mi pa po svoje.“ Tako smo govorili, in tako smo šli narazen.

Pristopili so liberalci k hrvatsko-slovenskemu klubu, prej pa so zahtevali, da nesme v pravih statih, da bi ta klub v prvi vrsti za kmeta delal. To so storili tisti „prijeteljmi kmeta“, ki se sedaj hlinijo kmeti! Zato nismo skupaj prišli! (Burno odobravanje). Mi moramo v prvi vrsti skrbeti za kmetijski stan. (Klici: tako je!) Kdo pa je slovenski narod? Kmetje! Kmet je slovenski narod, zato pa tudi nemški nacijaonci najbolj črtijo slovenskega kmeta, ker vedo, da

dokler bo kaj slovenskega kmeta — bo živel slovenski narod! (Dolgotrajno ploskanje.)

Jeden prvih predlogov, katere smo sprožili v državnem zboru, bil je predlog o stanovskih kmetijskih zadrukah. Poročevalec o tej zadevi je poslanec Povše. Sedaj se poroča z Dunaja, da bo ta zakon jeseni rešen in sprejet. (Gromoviti „Dobro!“ klici) Te zadruge so življenjska potreba kmeta. Zakaj tako propada kmetijski stan? Zato, ker se sam kot stan braniti ne more. V stanovskih kmetijskih zadrukah pa bode združenih okolu dveh milijonov kmečkih posestnikov in takrat bo kmet gospodar!

Kmetje, kdo se poteguje za Vas? Liberalci so poskrbeli skoro za vse druge stanove, samo za Vas niso nič storili.

Trgovci imajo svoje trgovske zbornice, notarji svoje notarske zbornice — samo na kmeta niso liberalci nič mislili.

V stanovskih kmetijskih zadrukah imel bo kmet svojo zaslombo. Liberalci vedno nasprotujejo kmetiskemu združevanju, ker hočejo, da kmet ostane osamljen, da ga vsak lahko odere.

Spomnila pa se je kmeta katoliško-narodna stranka in stanovske kmetijske zadruge bodo jedna njenih zaslug. Velik pomen pri tem pabo, kakšen bo prihodnji deželni zbor.

V vseh deželnih zbora se bode tudi razpravljalo o teh zadrukah in sedaj silahko mislite, kake bi bile te zadruge, ako bi imeli v deželnem zboru večino liberalci.

Vzglej vam je deželni kulturni svet, v katerem so mestna liberalna gospoda in graščaki hoteli si pridobiti premoč nad kmetom, a je to zaprečila katoliško-narodna stranka. Liberalci molče o tem očitaniu, vse je tiho v liberalnem gozdu na to obtožbo hudodelstva zoper kmeta, kakeršno so storili liberalci v zadevi deželnega kulturnega sveta. (Ploskanje in odobravanje).

Ako dobe liberalci večino v deželnem zboru, potem kmetje lahko pričakujejo, da bodo zanje liberalci delali take postave, s

kakeršno so hoteli oškodovati kmeta pri dež. kulturnem svetu.

Govornik je potem opisal delo naših poslancev za deželno zavarovalnico, za podržavljenje notarijata, dalje predlogov „Slovanskega središča“ o omejitvi hišnorazrednega davka in za odpravo državnih mitnic. Ko se je glasovalo za odpravo državnih mitnic v državnem zboru, pokazala se je liberalna ljubezen za kmeta. Ljudje so plačevali pri državnih mitnicah šest milijonov kron na leto, a v državno blagajno je prišlo samo dva milijona kron, štiri milijone kron pa je ostalo pri uradnikih in pri liberalnih najemnikih. Dr. Tavčar je pri glasovanju za odpravo teh državnih mitnic obsedel. To je storil voditelj slovenske liberalne stranke, ki se še vedno mej kmete upa. Pa vsaj so imeli njegovi liberalni prijatelji mnogo najemščin v rokah. Liberalci zastopajo sebične koristi posameznih bogatašev, katoliško-narodna stranka se pa bori za ljudstvo. Ko je nekdo dr. Tavčarja vprašal, zakaj je glasoval proti podržavljenju mitnic, dejal je: „Loterija se naj prej odpravi,“ na kar je dr. Tavčar dobil odgovor: „Pri mitnicah mora vsak plačati, v loteriji pa stavi le tisti, kdor hoče, sicer pa, kadar se gre za odpravo kakšnega davka, naj se glasuje za to, da se vsaj eno hrama takoj odpravi.“

Govornik omenja potem predlogov za podporo vinogradnikov in predloga za odpis potresnega posojila. Katoliško-narodnim poslancem se je posrečilo kljub liberalni nagajivosti pridobiti vlado za mnogo odpisov. Kaj pa so liberalci storili za kmeta? Samo pri volitvah poznajo liberalci kmeta. Liberalci izvajajo najhujšo sleparijo, da vodijo ljudstvo na napačno pota. Poslušujejo se vseh sredstev. Ko je l. 1899 kandidoval v deželni zbor vipavski Božič, je ta mož s tem zmagal, da je vzel naš katoliško-narodni program za svojega, ko je bil pa izvoljen, je pa v deželnem zboru z liberalci potegnil in liberalna prizadevanja podpiral.

Pa še jedno čudno lastnost imajo libe-

ralci. Pred volitvami postanejo liberalci jako pobožni. Volivni čas je za liberalce isto, kakor čas potresa. (Veselosť.) Ko je bil v Ljubljani potres, so liberalci tudi pobožni postali in molili so. Ko se je pa zemlja zopet pomirila, so pa pričeli kleti. (Veselosť.) In tudi sedaj pred volitvami vpijejo: „Mi smo tudi za katoliško vero, mi smo bolji kot duhovni.“

Posebno „dobrega katoličana“ se kaže dr. Tavčar, ko je pa prišel v Trebnje na shod neko nedeljo, je celi dan v gostilni sedel, v cerkev pa ni šel! (Veselosť.) Pa dasi liberalci pravijo, da so bolji kristjanje nego apostoli, jim je vendar v „Rodoljubu“ ena ušla, ko so razlagali svojo vero. Za svoj vzor so v „Rodoljubu“, v oklicu narodno napredne stranke, postavili tistega svobodnjaka, ki je umiral brez rimske pomoči. Rimska pomoč ob poslednji uri so sv. zakramenti in duhovnik. Liberalci pa sedaj pravijo, da jim je vzor tisti, ki brez cerkvene pomoči umrje. Prostopidariji tako umirajo, a še ti se na poslednjo uro večinoma izpreobrnejo. Najboljša dedščina je sv. vera in vender liberalci hujskajo proti veri in cerkvi, hujskajo proti duhovnikom. Kedaj je Kristus rekel, da duhovnikov ni treba poslušati? Liberalci se lažejo o nadvladi duhov-

Kje pa je ta nadvlada? Ali pri deželni vladi? Pri ministerstvu? Pri okrajnem glavarstvu? Kje je ta nadvlada?

Duhovnik je sedaj tako daleč, da ga sme vsak pobalin zmerjati. Oklic liberalne stanke je tak, da bi ga lahko spisal vsak žganjar v Pihlerjevih katakombah. Namestu da bi liberalci odgovarjali na naša očitanja in naše dokaze, da so protiljudska, protikmetijska stranka, pa pravi dr. Tavčar: „Previsoko stoji naša stranka, da bi se ji bilo treba braniti.“ (Smeh.)

Tak je odgovor liberalcev — a zabavljajo dalje, kakor zabavlja otroče, kadar se ga zlasa. In tudi dr. Tavčar zabavlja dalje na duhovnike, dasi ve, da bi še danes krave pasel, ako bi duhovnikov ne bilo. Z duhovskim denarjem svojih strijcev duhovnikov se

karski poročevalci so proglasili, da ne bodo več objavljali njihovih domnevanj, ter so jih hladno zavrnili rekoč: „Dajte nam mir!“

Štirinajst dni potem, ko mi je slon zginil, sem zvišal nagrado na 75.000 dolarjev. Bila je to sicer velika svota, toda čutil sem, da raje žrtvujem vse svoje zasebno premoženje, kakor da bi izgubil vladino zaupanje. Zdaj, ko so živeli detektivi v prepiru s časniki, pisali so le ti proti njim, in požreti so morali marsikako ostro in sarkastično zabavljico. To je bilo pa zelo pripravno gradivo za gledališke igralce; začeli so se oblačiti kot detektivi in lovili slona po odru na najbolj nagajiv način. Karikaturisti so jih upodabljali, kako se drviijo po planjavi z daljnogledom v roki, med tem ko slon koraka za njimi in jim krade jabolka iz žepov. Napis pa se je glasil: Mi ne spimo. Krog in krog so se slišale šaljive opazke, ena bolj pikra kakor druga.

Nekdo pa je vendar ostal miren, trden in nezbegan v kljub vsemu temu. Bil je to načelnik Blunt, mož kamenitega srca. Njegov pogled se ni zmrčil, njegova trdna nada se ni nič omajala. Vedno je govoril:

„Naj zabavljajo in pikajo; kdor se smeje nazadnje, smeje se najbolje.“

LISTEK.

Ukradeni beli slon.

Angleški spisal Mark Twain. Prevel A. K.

(Dalje.)

III.

Drugo jutro so bile novine zopet istotako polne raznih domnevanj detektivov kakor poprej; prinašale so podrobne podatke, seveda znatno pomnožene po raznih njihovih dopisovalcih. Sestanek se je množil za sestankom, eden naslov je bil ganljiveji nego drugi, tako da me je bolelo srce, kadar sem jih čital. Podlaga vsemu pa je bilo to-le poročilo:

Beli slon na svobodi! Svoje usodne pohode še vedno nadaljuje! Prestrašenemu prebivalstvu so opustošene cele naselbine! Bledi strah gre pred njim, smrt in poguba ostajata za njim! Za njim pa detektivi! Skednji prevrnjeni, delarne pokončane, žetev uničena, javni shodi razkropljeni med velikim krvolitjem, katerega ni mogoče popisati! — Poročilo načelnika Blunta.

»Kaj!?« je zaklical nadzornik Blunt in izdal nekoliko svoje presenečenje: »To je znamenito! To je največji vseh, katerega je kedaj dosegla tajna policija. Zgodovina

tega čina bode šla na konec sveta in trajala na večne čase, in ž njo — tudi moje ime.«

Ali jaz sem imel bore malo od tega. Včasih mi je padlo v glavo, da sem jaz edini zakrivil vse te nesreče, in da je bil slon takorekoč samo moje neodgovorno sredstvo. In kakšno število se jih je nabralo! Na enem kraju je vdrl v volivno dvorano in ubil dva volivca. Dalje idoč je usmrtil dva berača z imenom O'Donoh in Mc Flannigan, katere sta ravno potovala v sirotišnico, ko ju je došel brezobzirni nestvor siamski. Nato je naletel na nekega slaboumnega pastora, pripravljajočega se z navdušeno zgovornostjo na boj proti plesu, gledališču in drugim stvarim, katere je težko premagati, ter ga pobil z enim samim udarcem. Zopet na drugem kraju je ubil nekega agenta, ki je priporočal strelovođe svoje trdke. In tako je ta seznam segal dalje in dalje, vedno bolj žalosten in srce trgajoč. Šestdeset oseb je bilo ubitih, dvesto in štiri-deset pa ranjenih. Časniki so pa vedno prinašali članke o dokazih neprimerljive delavnosti detektivov in se navadno končavali, »da je tristo meščanov in štirje detektivi videlo groznega nestvora in da sta dva od teh prišla ob življenje.«

Bal sem se, da bi zopet ne zaropotal telegrafski stroj. Polagoma so začela poročila prihajati redkeje, ali nobeno več me ni vznemirilo. Brž je bilo jasno, da je sled po slonu zginil, kajti vsled goste megle je bilo kaj tacega lahko mogoče. Brzojavke, dohajajoče še tuintam iz mest ne zelo oddaljenih, so naznanjale, da se je tuintam premikala v megli neka ogromna tvarina ob tej in tej uri, in da je bil to brezdvombeno slon. Ali povsod je ta tvarina hitro zginila ne pustivši za seboj nikakega sledu. Vsak detektiv je obhodil pokrajino, ki mu je bila odkazana, in pošiljal poročila vsako uro, vsak izmed njih je našel nekake stopinje, zasledoval nekaj in bil temu »nekaj« vedno za petami.

Ali dan je minil brez vspeha.

Naslednji dan tudi in prihodnji ravno tako.

Poročila v časnikih so postala enolična, obsežajoča stvari, ki niso pomenjale nič, sledge, ki niso nikamor dovedli, in razna domnevanja, ki niso imela na sebi nič prese- netljivega.

Po nasvetu nadzornikov sem nagrado podvojil.

Pretekli so štirje dolgi dnevi. V tem času je zadel detektive hud udarec — časn-

je izobrazil. Še žival je hvaležna, koliko je pa človek vreden, ki še te narave nima. In če dr. Tavčar sedaj pravi, da se mora cerkveni denar razdeliti, naj bi on prvi prišel, vsaj ga je on dovolj pograbil. (Ploskanje in viharna veselost.)

Volivci! Volitve so tu. Ne gre se sedaj za osebe, gre se zato, ali zmaga pravična kat-narodna stvar ali pa liberalizem.

Trdno sklenimo, da bomo vsi od prvega do zadnjega, naj se zgodi karkoli, prišli pogumno in krepko dne 12. sept. na volišče za blagor naroda, za lastni blagor, za blagor naših potomcev. Vesela zmaga potem mora biti naša! (Viharno odobravanje.)

Is trebanjskega okraja.

Liberalci so sedaj pri delu sosebno na ta način, da priporočajo kakega našega posameznega kandidata, ob enem pa agitujejo proti drugima dvema kandidatom in usiljujejo ljudem liberalna kandidata. Na ta način delajo posebno proti dr. Schweitzerju, proti kateremu imajo urejeno sistematično agitacijo. Opozarjamo somišljenike, naj ljudstvu pojasnjujejo grde liberalne spletke. Katoliški volivci naj ne sedejo liberalcem na limanice, da bi svoje glasove cepili, ampak složno naj oddajo svoje glasove trem od katoliško-narodne stranke priporočenim kandidatom, Fr. Košaku, dr. Viljemu Schweitzerju in dr. Ign. Žitniku!

Žalosten shod.

je napravila narodno-napredna stranka za poljansko dolino v Srednji vasi pri Poljanah v nedeljo, dne 1. t. m. v gostilni „pri Anžonovcu“. Včr. župnik v Poljanah je namreč nameraval na svojo roko postaviti kot „neodvisnega“ kandidata za volivni okraj Kranj-Tržič-Loka gospoda Gustava Pirca, tajnika c. kr. kmetijske družbe kranjske, ne glede na to, da so liberalci za ta volivni okraj že postavili svojega kandidata, česar pa gospod župnik seveda ni vedel, ker ne bere niti „Slovenca“ niti „Slov. Naroda“. Pisal je torej g. Pirca, naj sprejme kandidaturu, in skoraj gotovo tudi, naj napravi volivni shod dne 1. septembra v Srednji vasi pri Poljanah za celo poljansko dolino. Gospod Pirc je bil seveda toliko nameten, da poljanskemu gospodu župniku niti odgovoril ni, saj: Kogar je kača pičila, boji se zvite vrvi.

O tem svojem koraku je poljanski gospod župnik obvestil med drugimi tudi slavno županstvo na Trati. To pa je dalo v nedeljo po deseti maši javno pred cerkvijo klicati: „Volivci, pridite popoldan ob 4. v Poljane na shod. Gospo župnik Vam bo govoril o volitvah.“ In kaj menite, koliko se jih je odzvalo temu bombastičnemu vabilu na shod? „Berači“, ki marsikaj vidijo in slišijo, so si drugi dan pripovedovali to-le:

Tratarski župan je prišel k „Anžonovcu“ v spremstvu treh možakov, izmed katerih pa dva niti volivne pravice nimata. Vsedli so se k mizi in čakali, kaj bo. Čakali so in čakali, pa niso pričakali ničesar. Iz Poljan ni bilo nikogar, s Trate tudi ne; o g. Pirca

Moje obžudovanje tega moža se je počasi izpremenilo v oboževanje. Bil sem mu vedno ob strani. Njegova pisarna, poprej za me tako neprijetno mesto, mi je bila zdaj skoro stalno bivališče. Mislim sem si: »Če on vzdrži to, jaz tudi — seveda, dokler bo mogoče.« In tako sem zahajal tje redoma, bival ondi dolgo, dolgo, sam in sam, tako da so se mi obče čudili. Včasih sem že hotel oditi, ali ko sem se ozrl na mirni obraz nadzornikov, sem ostal.

Bilo je menda že kake tri tedne po onem nesrečnem slučaju, ko sem mu hotel nekega jutra reči, da bodem pobral šila in kopita in šel; ali nadzornik mi je to misel zatrl z redkim in mojsterskim prigovarjanjem.

Padlo mu je v glavo, da bi bilo doluro, če bi se začel družiti z lopovi in malopridniki. Hitrost mislij tega človeka je prekašala vse, kar sem kedaj videl in doživel, dasi-ravno sem vsaj nekoliko poznal največje veleume. Rekel je, da za trdno upa, da bo za 100.000 dolarjev našel slona. Odvrnil sem, da bi mi bilo komaj mogoče zbrati toliko svoto; dovolil sem si tudi pripomniti, kaj bi začeli ubogi detektivi, ki so delali tako zvesto in vestno.

(Konec prih.)

ni bilo ne duha ne sluha, Poljanski gospod župnik pa se je zbranim zborovalcem opravičil s tem, da je zadržan po svojih dušnopastirskih opravilih. Med popoldansko službo božjo se je namreč v župni cerkvi v Poljanah nenadoma zgrudila neka žena, ki pa je umrla, predno je bil g. kapelan z litinijami gotov, in predno jo je mogel g. župnik dejati v sv. olje. Žena je torej umrla nekako ob 3., ob 4. je bil pa shod napovedan. Kaj-neda, grozno duhovit izgovor! — Pač pa se je pripeljal na shod g. nadučitelj s Trate, g. Anton Požar. Bival je do tega dne svojo rodovino na počitnicah. Ker pa je mož, — tako govore strupeni jeziki, — zaupni mož liberalne stranke za poljansko dolino, ni si mogel kaj, da ne bi bil pohitel na ta shod, ki naj bi bil sijajna manifestacija „misli svobodne“ za našo lepo poljansko dolino. Ker ni bilo željno pričakovanih slavnostnih govornikov od nikoder, število zbranega občinstva pa se tudi ni hotelo pomnožiti, nastopil je kot prvi in edini govornik gospod Požar sam in je v izbranih besedah svojima „jogroma“ nekaj polagal na srce; o čem se je sukala ta govoranca, o tem pa zgodovina molči. V „Narodu“, kolikor nam je znano, ta govor še ni natisnjen.

Vprašamo slavno županstvo tratarsko: Če se drugi norčujejo iz Vas, imate-li pravico, da se smete tudi Vi norčevati iz drugih?

Is ribniškega okraja.

Nesramno laž so si izmislili nekateri liberalni agitatorji. Skušajo volivce begati z lažljivo trditvijo, da je g. Primož Pakiž nasprotnik Jakličeve kandidature. Res je seveda ravno nasprotno: da je in bode g. Pakiž, kot je pri značajnem našem somišljeniku samo po sebi umevno, zastavil ves svoj upliv za katoliško-narodnega kandidata gosp. Jakliča proti liberalcu Višnikarju. Kdor kaj drugega trdi, je uljudno vabljen pritik g. Primožu Pakižu v Zamostec h. št. 5, da mu vrže osobno naslov nesramnega liberalnega lažnika in obrekovalca v zobe. Zares nečuvno je, da se po liberalcih — ki mu v eni sapi v „Narodu“ izrekajo svoje „splošno-narodno“ — tako izrazeno katoliško-narodnemu možu, kot je g. Pakiž, ki že 30 let nosi katoliško narodno zastavo, podtika počlo neznačajnost in perfidnost, kakoršne je zmožen le kak hinarvsk liberalci, nikdar pa naš mož! Sedaj tudi prijatelji g. Pakiža vedó, koliko je liberalno „spoštovanje“ vredno. Fej!

Is košanske doline.

Matija led razbija, tako si je menda mislil liberalni kandidat g. Ambrožič, češ, led hočem razbiti, četudi zmrznem, saj bodo drugi krivi. Ako naš Matija veruje „Narodovim“ prerokom, potem si je seveda svest zmage in mirno spi. Skočil je v valove volivnega gibanja prav pogumno, ter se kot mlinar in žagar ne boji vode. Pa zna tudi opeko peč, kaj hočete še več! To je njemu dovolj za deželnega poslanca. Kaj pa drugi sodijo, to njemu nič mari. Pa tudi zidarski podjetnik je, saj ravno sedaj gradi novo šolsko poslopje v Košani. Kaj menite, koliko bode pridejal k zgradbi? „Slov. Narod“ skoraj vsak dan svojim čitateljem položi na mizo svežo porcijo kadila in mamil. Naj jim tekne še nekaj dnij, saj 12. septembra pokažemo Košanci, da g. Ambrožiča nočemo za svojega poslanca. Zato volivci, ne dajte se od nikogar premotiti in volite oba kandidata katoliško-narodne stranke g. Franca Drobniča in g. dr. Janeza Krika.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. septembra.

»Reichspost« o liberalnih kandidatih za deželno-zborske volitve na Kranjskem.

Omenjeni dunajski kršč.-soc. list našteje imena liberalnih kandidatov za kmečke občine, potem pa dostavlja: „Iz te liste je razvidno, da liberalci za okraja ljubljanska okolica in Tržič-Kranj-Škofjaloka niso postavili nobenih kandidatov. Ta ukrep utemeljujejo s tem, da se sedaj ne priporoča v teh okrajih voditi brezupni boj proti zaslepljeni večini. Seveda, ako volivci ne marajo voliti liberalcev, so

zaslepljeni! Velik poraz liberalcev obstoji tudi v tem, da si vkljub infamnim manevrom, ki so jih vodili proti poslancu Šuateršiču, proti njemu ne upajo postaviti nobenega kandidata.“ Na Dunaju so seveda liberalci lahko „farbali“ in lagali, doma pa takim lažem nihče ne veruje.

Preosnova tiskovnega zakona.

Dunajski listi vedo poročati, da ima pravosodni minister baron Spens-Booden že izgotovljen načrt premenjenega tiskovnega zakona, ki ga predloži poslanski zbornici takoj ob sestanku parlamenta. Zadnje poglavje kazenskopravnega reda o postopanju pri tiskovnih pravdah se po novem načrtu razveljavi. Novi načrt uredi subjektivno postopanje, odstrani pa objektivno. Prestopki zaradi razžaljenja časti v prihodnje ne pridejo več pred poroto, marveč pred navadno sodišče. Obenem se odpravi, kakor znano, tudi prepoved kolportaže. Ker bo načrt ugajal v glavnem vsem parlamentarnim strankam, skoro ni dvoma, da ga zbornica reši v nepredolgem času.

Kandidatura posl. dr. Engla

za dež. zbor mesto umrlega posl. dr. Kaizla še ni tako gotova stvar, kakor so javili nekateri češki listi. „Lid. Nov.“ pravijo namreč, da vesti o zopetnem vstopu posl. dr. Engla v političko življenje nimajo nikake stvarne podlage. Tudi ni res, da ga je vodstvo češke stranke že prašalo, sprejme li izpraznjeni deželno-zborski mandat, in da je on na to odgovoril pritrdilno. — Ta dementi je prav čuden, ker je ravno iz mladočeških krogov najprej došla vest o dr. Englovi kandidaturi.

Kardinal Kopp za poljščino.

Vrat-slavski knezoškof kardinal Kopp je v svojem škofijskem konviktu uvel poljski jezik kot obligatni učni predmet. Zbog tega »državnemu obstoju skrajno nevarnega čina« ga silno napadajo razna germanska glasila in »Posen. Ztg.« trdi, da je kardinal storil ta korak po navodilu iz Rima. Na to odgovarja list »Katholik«, da kardinal v tem oziru ni dobil še nikdar nikakega navodila in je uvel poljščino samo radi tega, ker ve, da je duhovščini pri izvrševanju nje poklica znanje poljščine nujno potrebno.

Prvotne volitve v Galiciji

bodo kmalu završene na celi črti. Pri teh volitvah pa se je dognalo toliko nerodnostij in nasilnostij, da se razne opozicijske stranke opravičeno pritožujejo nad pristranostjo raznih volivnih funkcijonarjev. »Fremdenblatt« poroča iz Lvova, da je došla k namestniku grofu Pininskemu deputacija treh opozicijskih strank, ki je vložila pritožbo proti izvršenim prvotnim volitvam v okrajih Krakovo, Biala in Krasno. Namestniku je izročila doputacija celo vrsto nepobitnih dokazov, da so politični uradniki postopali skrajno pristransko, in prosila, naj se jih pozove na odgovor. Namestnik je naznanil deputaciji, da je okrajnim glavarstvom že doposlal potrebna navodila. — Kajpada se na taka navodila mnogi ne bodo ozirali. Sicer si je pa lahko misliti, kako neredi se gode pri volitvah v Galiciji, če že »Fremdenblatt« prinaša zgorajšnjo vest.

Ogerski državni zbor.

bo prihodnji ponedeljek, dne 9. t. m. razpuščen. To je naznanil v včerajšnji prvi seji po parlamentarnih počitnicah ministerski predsednik Szell. Državnozborsko sesijo zaključil vladar slovesno s prestolnim govorom. Poslanska zbornica v tem tednu ne bo rešila nobenega večjega dela. Vzela bo le na znanje Szellovo poročilo o odločitvi vladarjevi v zadevi kvotnega vprašanja ter rešila nekaj peticij. Vse drugo in morda tudi obtožnica proti Banffyju pride pozneje v novi zbornici na vrsto. Tudi z dovolitvijo budgetnega provizorija se ne bo več pečal sedanjí državni zbor. Rok za nove volitve še ni določen, vendar se pa sodi, da se izvrše v najkrajšem času, ki ga dopušča zakon, namreč 21 dnij po razpustu parlamenta. Za volitve same je potrebno le 10 dni. Potem takem se novoizvoljeni državni zbor snide lahko že v drugi polovici oktobra. Ponedeljski ministerski svet je že odobril vse tozadevne odloke ministerskega predsednika.

O razpustu ogerskega državnega zbora

so izvedeli razni listi vse podrobnosti, kolikor jih je dosedaj sploh prišlo v javnost, iz na-

črta za cesarjevo potovanje k velikim vojaškim vajam na Ogorskem in Slavoniji. Ker pa so bili vsi zadevni akti s programom vred v enem zavitku odposlani v Dolnji Miholjac, kjer bo cesar bival za časa manevrov, pravi »Budap. Hirlap«, da je zadevni zavitek odprla bržkone kaka nepoklicana oseba in iz njega posnela podatke glede drž. zbora. »Magyar Nemzet« sedar odločno ugovarja tej vesti ter naglaša, da je zavitek nedotaknjen dospel na svoje mesto in da mora izhajati vest iz drugega vira. — Potem takem pa tudi ni težko uganiti, iz katerega vira so bili objavljeni prvi podatki o programu.

Izva kults srbske vlade.

Nekemu berlinskemu listu poročajo iz Belgrada, da kralj Aleksander že resno išče naslednika na srbskem prestolu, ker svojemu potomcu nikakor ne bo mogel poveriti vladarstva. Odbral je menda že enega kraljičinih bratov, poročnika Nikodema Lunjevica. Oficijelno seveda ta vest še ni potrjena. Ravnatelja vojaške akademije generala Boskoviča je moral kralj odstaviti, ker je pokaral Draginega nečaka, kadeta. General Lazarević je imenovan naslednikom, a ne mara sprejeti tega mesta.

Princ Tsun pri cesarju Viljemu.

Po dolgem čakanju v Bazelu bo vendar kitajski princ dosegel namen svojega poslanstva, ne da bi mu bilo treba pri vsprejemu na cesarjevem dvoru ravnati se po navodilih kitajskega vsprejemnega ceremonijela. Z uradne strani se namreč poroča, da je nemški cesar iz lastne inicijative obvestil princa Tsuna, da ga sprejme samega, spremljanega samo po enem tolmaču, in sicer v Potsdamu. Princ se je za to izredno milost (!) brzojavno zahvalil, ker so s tem odstranjene vse težkoče, ter se je baje že v ponedeljek ponoči s posebnim vlakom odpeljal preko Berlina v Potsdam. Avdienco pri cesarju bo imel danes ali jutri. Pravijo, da je v tej zadevi dospela tudi neka brzojavka iz Pekina, na podlagi katere je cesar Viljem dal svoje dovoljenje za navadni sprejem.

Z angleško-burskega bojišča.

V zadnjih dneh razun brezpomembnih Kitchenerjevih poročil angleško, posebno pa vladno časopisje ne prinaša nikakih vestij in zd se, kakor da bi se bili Buri popolno udali v neizogibno usodo. In res v Transvalu in oranjski državi ni opaziti več tako živahnega burskega gibanja. Gibljejo se sedaj samo razni angleški oddelki, ki pustošijo vse, kar jim pride pod roke, ter odvajajo burske žene in otroke v angleške tabore. Na obdelovanje polja Buri več ne morejo misliti, še manj pa na živinorejo, ker so jim Angleži uropali mnogo čred. Umevno je torej, da Burom primanjkuje živeža na rodni tleh in da se žive transvalske in oranjske čete večinoma od tega, kar ugrabijo Angležem. V takih razmerah večjemu delu burske armade ni bilo več obstanka na rodni zemlji in jeli so prodirati v kapsko kolonijo. Tu jih je prebivalstvo, skrajno nezadovoljno z angleškim gospostvom, z veseljem prejelo in jih zalaga s potrebščinami. Mesto v Transvalu in državi Oranje je sedaj živahno gibanje v kapski koloniji, ki pa povzroča Angležem mnogo večje skrbi. Oborožuje in na odpor se pripravlja cela dežela in že glavno mesto Kapstadt je v resni nevarnosti. V raznih listih se že sedaj govori o obsednem stanju, ki se ima v kratkem proglasiti za Kapstadt in okolico. To bo pa le vtilo olja na žrjavico in še bolj podžgalo upor, ki preti postati zelo usoden za Angleže, ki nimajo potrebnih močij. Ko bi hotel Kitchener pregnati Bure iz kapske kolonije in popolno zadušiti ondotni upor, potreboval bi znatne nove armade, katere mu pa londonska vlada pri najboljši volji nikakor ne more poslati, ker ni nikogar, ki bi hotel za sramotno nizko plačo nesti na prodaj svojo kožo in potem stradati v slučaju invaliditete, kakor to sedaj izkušajo iz Južne Afrike vrnivši se pohabljenici.

Knjige in časopisi.

Dom in Svet« štev. 9 prinaša naslednjo zanimivo vsebino: Dr. Janez Gregorij Dolničar. Spisal Viktor Steska. — Spomini. Zložil Anton Medved. — Od hiše do hiše. Povest iz našega kraja. Spisal Podgoričan. (Dalje.) — Bršljan in bodičje. 16., 17., 18. Zložil Anton Medved. — Oranžje in citrone. Pod italijanskim nebom utrgal Fr. S. Finž-

gar. (Dalje.) — Marko Marulić. Napisal profesor Ivan Steklasa — Nade. Zložila Ljudmila. — Sam. Zložil Leo Levič. — Zvečer. Zložil Anton Medved. — Konture. Spisal F. S. Pavletov. (Konec.) — Želja. Zložil Anton Medved. — Drobno gledel in drobni svet. Spisal kanonik Ivan Sušnik. (Dalje.) — Na skrajnih mejah vročine in mraza. Spisal profesor dr. Simon Šubic. (Dalje.) — Ponesrečena eksistenca. — Moderna zgodba. Spisal I. M. Dovič. — O šahovi igri. Sestavil E. I. (Konec.) — Književnost: Slovenska književnost. Hrvaška književnost. — To in ono. — Slike: Janez Jurij Thalnitscher pl. Thalberg. — Ženski portret. Risal A. Koželj. — Vinjeti. — Angel varih. Kip Iv. Zajca. — Napravljane neveste. Slikal Anton Koželj. — Vodnikova koč na Velem polju. Fotogr. Lergetporer. — Levi napadajo žirafa. — Mačja godba.

»Slovenski učitelj« prinaša v svoji 17. številki to le vsebino: V službi liberalizma. — Šola in socijalno vprašanje. (Po Willmannu spisal N.) — Srce. Pedagogiška študija. VII. Temperament in srce. — Varčni otroci. — Dopisi. — Slovstvo. — Šolske vesti. — Drobline.

Sestanek kršč. slov. dijaštva.

Pozdravni večer.

Krščansko misleče slovensko dijaštvo je priredilo III. svoj sestanek. Sinoči se je v veliki dvorani »Katol. doma« zbralo nad 40 slovenskih visokošolcev, večinoma članov dunajske »Danice« in graške »Zarije«. Predsednik »Danice« g. Šinković v izbranih besedah pozdravi zbrane tovariše in došle goste rekoč: Sestanki kršč. mislečega dijaštva so potrebni, ker so nas napredni dijak i 1. 1898 od sebe odvrnili, ko so »bronili« od sebe krščansko misel, kakor je tedaj pisal »Narod«.

Naši sestanki so nekake poskušnje, v koliko se utrjuje vzajemnost krščansko-slovenskih dijakov raznih vseučilišč in raznih strok. Na teh sestankih se somišljeniki spoznavajo, utrjuje se prijateljstvo, ohrabljuje pogum za prava načela in dobro stvar.

Namen sestankov ni razdiralen, ampak vabeč vse dobro misleče, ki hočejo pozneje vsak v svojem poklicu po svojih močeh koristiti svojemu narodu in vobče človeštvu. Veselo znamenje je, da napredujemo in se širi krog naših somišljenikov. Naše ideje so pa našle odmeva tudi drugod mej Slovani, in že danes imamo čast in veselje v svoji sredi pozdraviti zastopnike Čehov in Hrvatov. (Živahno odobravanje.) Naš vzor je sploh bratska vzajemnost vseh slovanskih katoliških akademikov. Spominjajmo pa se pri tej priliki tudi onih mož, ki so započeli kat. dijaško gibanje in akad. sestanke ter danes že delujejo v javnosti. (Burno odobravanje.) To nam daje pogum, da si ohranimo staro prijateljstvo in zvestobo krščanskim in narodnim načelom. Živeli torej vsi tovariši in somišljeniki! (Dolgo živahno odobravanje.)

Nato g. E. Jarč navdušeno pozdravi mladi naraščaj, ki naj se tesno oklene krščanske in slovenske zastave v blagor in čast domovine. Brez strahu in s pogumom na delo za krščansko in narodno idejo. (Živahno odobravanje.)

G. Ukmar nazdravi: Ko sem zvedel, da prirede kršč. misleči visokošolci svoj III. sestanek, sem prihitel s slovenskega juga, da zastopam slovenske bogoslovce goriškega semenišča. Tudi mi na jugu se shajamo. Ustanovili smo si že pred leti društvo »Večernice sv. Alojzija«, v katerem se unemamo v ljubezni do ljube materinščine in pogumnega delovanja v naroden prosep in resno delo, ki nas še čaka. Pri teh sestankih se vedno spominjamo bratskih nam društev »Danice« in »Zarije«. Z veseljem in pogumom nas navdaje pogled na to falango kat. akademikov. Zato naj velja zdravica skupnemu in složnemu delovanju med slovenskimi bogoslovci in ostalimi visokošolci. (Živahno odobravanje.)

G. Grafenauer: Dovolite mi, da tudi jaz kot koroški Slovenec izpregovorim besedo. Mnogo se piše in govori o tužni Koroški, a pozna se le premalo. Liberalci često naglašajo, da Koroški ni treba pomoči, ker je klerikalna. Nasprotno pa mislijo krščanski krogi, da na Koroškem med Slovenci ni liberalcev. Motijo se oboji. Zavedni Korošci hočejo biti edini v boju za svoj obstanek. Toda tudi pri nas je sovražen zasejal slabo seme, ki že bujno klije. Priprosti li-

beralec postaja odpadnik, inteligentni liberalci pa roke križem drži in gleda, kako umira rod. Zato je treba, da »Danica« in »Zarija« dobivata več naraščaja iz Celovca. In v to ključem »Danici« in »Zariji«: Vivant, crescant, floreat! (Burno odobravanje.)

Nato gospod Ledenič mej navdušenim odobravanjem pozdravi zbrano družbo kot predsednik »Meščanskega kluba« z željo, da bi se obravnave na sestanku vrlo izvršile in rodile mnogo dobrega sadu.

Častni član »Danice«, gospod državni poslanec Povše, burno pozdravljen, v daljšem govoru navdušuje vrle akademike za krščansko in narodno misel. Slovenski narod potrebuje posebno mnogo posvetne inteligence, ki bi zagovarjala v javnosti krščanska načela, katera morejo ohraniti naš rod v težavnem boju za obstanek. Treba nam je celih mož, ki so ponosni na to, da so sinovi slovenske matere in kat. cerkve. Inteligenca ravno, posvetna in duhovska, naj združeno brani, kar je narodu našemu najdražje in najsvetejše. Trdna katoliška vera je in ostane najtrdnješa zaslomba in zavetje narodnemu obstanku. Le pogledimo, kako nazadujemo povsod. Zgubili smo v tržaški okolici mandat, ki ga je toliko let častno zastopal naš vrli Nabrgoj. V Istri je podlegel nasilstvu dični dr. Laginja. Na Koroškem gre rakovo pot. Ob pogledu na te žalostne razmere človek res ne more razumeti, da se dobe tako nesrečni sinovi slovenske matere, ki razdirajo naš slovenski dom v zvezi z nasprotniki. Zato nam je še tolažba, da se družijo krščansko misleče slovensko dijaštvo pod staro slovensko zastavo »Z Bogom za narod.« Mladi, navdušeni krščanski možje naj torej izvršujejo svoj apostolat, da slovenski rod zbira in navdušuje za geslo: »Vse za vero, dom, cesarja!« Vstrajajte na tem stališču, »Danica« in »Zarija« bodita ognjišče ljubezni do Boga in slovenske domovine. Na stare dni Vam bode najlepše zadoščenje sladka zavest, da ste bili zvesti Bogu in domovini. (Navdušeno, dolgotrajno odobravanje.)

Zborovanje.

— Danes se je vršil III. sestanek katoliškega dijaštva slovenskega v veliki dvorani »Katol. doma« v Ljubljani. Shod je bil jako dobro obiskan v kljub slabemu vremenu, ki je seveda še marsikaterega somišljenika ostrašilo, da je ostal doma. Kot zastopnika češkega dijaštva sta se udeležila shoda g. dr. J. Janek in g. phil. K. Lukášek, hrvaški abiturijentje so tudi poslali svojega zastopnika, g. Rožiča, dalje so bile zastopane vse slovenske bogoslovce ter akademični društvi »Danica« z Dunaja in »Zarija« iz Gradca.

Predsednik pripravljavnega odbora, g. jurist J. Šinković otvori sestanek ob 9 uri zjutraj v »Katol. domu«, kamor so se podali udeležniki od sv. maše, katero je v Uršulinski cerkvi daroval preč. g. kanonik Andrej Kalan. Potem ko je pozdravil došle goste, zlasti pa še preč. g. dekana in drž. poslanca Žičkarja ter zastopnike češkega in hrvaškega dijaštva, omenja, da je od zadnjega sestanka, ki se je vršil pred dvema letoma, organizacija slovenskih visokošolcev zelo napredovala, kajti »Danica« se je močno pomnožila, v Gradcu pa se je na novo ustanovila »Zarija«, ki je bila za ondote razmere prepotrebna. Zares, mnogo se je storilo od onega časa, ko je takozvano »napredno« dijaštvo takorekoč bacnilo od sebe svoje krščansko misleče kolege, ko je zavrglo najlepši ideal, ideal krščanstva.

Želi, da bi ogenj navdušenja tudi za naprej tako prošinjalo dijaške vrste kakor doslej, ter da bi sestanek obrodil obilo vspeha, in v ta namen pozdravi še enkrat vse navzoče, na kar prečita došle pozdrave.

Sestanek so med drugimi pozdravili pismeno č. g. kapl. Gomilšek in bogoslovec Ant. Sparl iz Jarenine, č. g. Matej Pavlik iz Velehrada, brzojavno pa cand. phil. Drapalik iz Olomuca, č. g. kapelan Potokar iz Tržiča in g. Cukala, predsednik slov. bogoslovne akademije v Celovcu.

Nato so bili izvoljeni z vsklikom: cand. phil. Evgen Jarč predsednikom, prvim podpredsednikom theol. Lovro Lah, drugim pa abitur. Rudolf Podkrajšek, zapisnikarjema pa

jur. Anton Kralj in theol. Jernej Podbevšek.

Novi predsednik zavzame zatem svoje mesto in se zahvali za izkazano mu čast, na kar se začno predavanja, o katerih poročamo jutri. Danes zvečer se vrši komers.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. septembra.

Obolel je dež. predsednik g. bar. Hein na ošpicah.

Nemški „parteitag“ za Spodnji Štajer se menda ne bode vršil. Nemškim Celjanom ni všeč, da so se prvi za »parteitag« potegnili ptujski nemškutarji in ker hočejo na vsak način Celjani vedno nositi zvonce, bode »parteitag« skoro gotovo splaval po vodi.

Imenovan je poštним vežbenikom trgovski akademik g. Dragotin Kavčič.

Poroke. Poročil se je v Gorici gosp. Josip Fon, c. kr. sodni tajnik, z gospodično Irmo Klavžar, hčerko g. Ernesta Klavžarja. V Podgori se je pa poročil gosp. France Kaučič z gospodično Karlo Klančič, hčerjo župana in deželnega poslanca g. Antona Klančiča. Bilo srečno!

Istrske novice. Predvčeršnjim se je pričel shod duhovščine škofije na Krku. Navzočih je bilo veliko število duhovnikov. Na zboru je vladalo splošno navdušenje. Isteski dež. odbor je poslal občinam nalog, naj protestujejo proti shodu. Ta korak isterskega dež. odbora je vzbudil občen smeh. — Umrli je v Pulju Avgust Dolničar, dijak prvega gimnazijskega razreda, sin čestite slovenske rodbine. — V Pulju hočejo ustanoviti laški nemški licej. — Ustanovitev laske ljudske šole v Žminju je gotova stvar.

Ravnatelj plinarne v Gorici je postal g. Franjo Ferfila.

Iz Maribora se nam piše: V »Slovenskem Narodu« z dne 29. avgusta se zaletava nekdo v dopisu iz Celja pod napisom »Celjski Sokol« tudi v našo duhovščino ter trdi, da je ista ob priliki duhovnih vaj v Mariboru zahajala izključno le v nemške gostilne, dasi ima »Narodni dom« lepe gostilniške prostore in elegantne sobe na razpolago. Nasproti temu moramo konstatovati, da so duhovniki vedno obiskavali »Narodni dom« v Mariboru in če so zadnji čas mnogi izostali, kriva je temu pač edino le slaba in neuljudna postrežba. Samo radi lepih, elegantnih gostilniških prostorov pa ne bode nihče zahajal v gostilno.

Lepa dvojica. Iz Maribora se nam piše: »Pettauer Zeitung« imenuje v št. 25. »Slovenski Narod« »Freund und Bundesgenosse«. Čestitamo! Vedeli smo sicer, da se »Narod« brati z veri sovražnimi listi, a da je »Bundesgenosse« lista, ki je Slovincem najbolj sovražna, tega si še vendar nismo mislili. In takšen list se še imenuje »list slovenske inteligence« (Slovenisches Intelligenzblatt). Grozna ironija!! Boljši bi bil napis »Glasilo slovenskih renegatov«. Kajti kdor je prijatelj takšnemu listu, kakor je »Pettauer-Zeitung«, ta je izdajica slovenskega naroda.

Zadružniški instruktor za Kranjsko, Štajersko, Koroško, Tirolsko in Predarlško bo imel od 15. t. m. dalje svoj sedež v Gradcu in ne več v Inostu.

25 000 K primanjkljaja? Liberalni časopisi so raztrabili v svet, da ima kmetijsko društvo v Št. Petru pri Gorici primanjkljaja 25.000 K in da ta primanjkljaj obstoji v nedobitnih tirjatvah in da to kaže, kako lahkomišljeno sta trgovala kaplan in mežnar. G. Jos. Ličan, bivši nadzornik kmetijskega društva v Št. Petru, sedaj na te laži izjavlja: 1. Trgovino voditi v društvu je imel nalogo poslovođa. 2. Primanjkljaja (recte: zgube) ni 25.000 kron, ampak le 1096 kron 03 v., o čemur priča pravočasno oblasti predloženi račun, katerega je potrdilo tudi nadzorstvo (5 gospodov) in občni zbor. — 3. Tudi ta zguba je popolnoma pokrita in sicer z upravnimi prispevki in vladno podporo (600 kron). Vrh tega so še nedotaknjeni deleži v skoro še enkrat tolikem znesku, in nedotaknena njih garancija. — 4. Ni res, da bi društvo imelo kakih nedobitnih terjatev, kar jih je bilo, so se po do-

broti pokrile, in kar bi se jih kot takih pokazalo še, se bodo takisto poravnale. — 5. Da je bila sploh zguba pri društvu, ni krivda podpisane v cerkveniku, ampak — kakor obče znano — so krive temu razne neugodne okolščine, zlasti neznosna konkurenca, par nesreč pri pošiljanju svežega sadja, posebno pa nespretnost — da ne rečem hujšega — tedanjega poslovođa. — Ta izjava zopet kaže, koliko je verjeti liberalnim časopisom, kadar govorijo o zadrukah.

Novi slovenski dram. V »Slovenski knjižnici« je izšla nova drama Engelberta Gangla »Sad greha.« Cena 60 kr. Prihodnji snopič prinese od Fr. Govekarja dramatizovanega »Desetega brata.«

Uboj v vevški tovarni pred ljubljanskimi porotniki Tisti uboj, katerega je razkričeval »Narod« kot sad krščansko-socijalne organizacije, je bil večeraj predmet porotniški obravnavi v Ljubljani. Pričakovali bi bili, da vsaj sedaj liberalno odvetništvo v osebi dr. Tekavčiča, ki je večeraj storilec zagovarjal, nastopi in dokaže tisto, kar je tedne in tedne trdilo nasprotno nam časopisje. A nič tega ni bilo! Pokazalo se je zopet, da je nam nasprotno časopisje nesramno lagalo. Obtoženi 35letni samski delavec France Bukovič po domače Kramar, tovarniški delavec v Vevčah, rojen v Ljubljani, je človek, ki ni bil v zvezi z nobeno organizacijo in je valed svojega nagnenja do tatvine bil že trikrat kaznovan. Včerajšnja porotna obravnava nam je v veliko zadoščenje. Pokazalo se je zopet, kako nesramno »Narod« obrekuje pošteno kršč. socijalno organizacijo, ki ravno odvrča ljudi od navad, katere je imel delavec Franc Bukovič. Obravnava se je vršila ob precejšnji udeležbi občinstva. Obtožba se je glasila, da je Franc Bukovič dné 29. julija v Vevčah Franceta Remca, sicer ne z nakano ga usmrtiti, vendar z drugim sovražnim namenom, s toporobitim lesenim orodjem (takozvanim »valarjem«) po glavi udaril in tako poškodoval, da je 29letni Remec vsled tega umrl. Bukovič je s tem zakrivil hudodelstvo uboja. Obtožba pravi, da je v ponedeljek dné 29. julija t. l. prišel obdolženec Franc Bukovič ob 6. uri zvečer opojen na delo. Ko ga je paznik Franc Remec zaradi tega okregal, ker je Bukovič imel delati pri stroju, je to Bukoviča tako razjezilo, da je zgrabil za leseni, na stojalu napravljeni »valar«, na katerem odnašajo delavci izgotovljene zavoje papirja, za Remčevim hrptom priskočil ter udaril Remca, da se je ta v hipu zvrnil po tleh. Bukovič je na to Remca še dvakrat z istim orodjem udaril na glavo in potem še na ramo. V tem so priskočili delavci Franc Zajc, Jožef Cimerman in Jakob Kregar ter Bukoviču »valar«, s katerim je še enkrat hotel zamahniti po Remcu, izvil iz rok. Bukovič je še zinil: »Zdaj pa imaš!« nasmešnil se in — zbežal. Remec je takoj na to umrl. Pri sodnem ogledu in razparanju mrliča našli ste se na glavi dve poškodbi in sicer ena nad desnim sencem, druga za levim ušesom, podlaga lobanje je bila zdrobljena, možganji pa so bili zmečkani in je po izreku izvedencev, ki sta poškodbo označila za absolutno smrtno, smrt nastopila vsled otrpenja možganov. Bukovič se je pri porotni obravnavi izgovarjal, da je bil vinjen in da ga je vjezilo, ker ga je Remec zmerjal. Ubiti Remca ni hotel, ampak le poškodovati. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje o uboju, naka je še žena ubitega Remca izjavila se, da zahteva od Bukoviča za pogreb 10 kron, za škodo, ker je njej in njenima dvema otrokoma odvzet oče pa 4000 K. Sodišče je obsodilo Franceta Bukoviča na štiri leta težke ječe, poostrene vsakega 29. julija s trdim ležiščem in temnico ter povrnitev stroškov. Objednem je sodišče obsodilo Bukoviča, da mora povrniti Remčevi vdovi 10 kron za pogreb in 2000 kron, ker ji je ubil moža, ki je za otroke skrbel. Bukovič je izjavil, da je s kaznijo zadovoljen in da kazen nastopi.

Drobiž s potovanja. 1. sept.: Odhod iz Beljaka 12:20 opoldne, prihod na Dunaj via Bruck 9:45 zvečer. Na 375 kilometrov dolgi progi stane vožja v tretjem razredu brzovlaka 16 K. Na vseh postajah mnogo ljudstva, ker je nedelja. Lepi travniki in gozdi v murski dolini na zgorjem Štajar-

skem. Od Leobna do Brucka cesta obsajena na obeh straneh s samim sadnim drevjem. Dunajski turisti se vračajo v obilnem številu z Rax-Alpe; vse nesreče jih ne morejo splasiti, da bi šli kam drugam. Dunaj sem videl zadnjič l. 1880, od tega časa je silno napredoval. Povsod živahen promet, sijaj na vse strani Hotel „Goldene Ente“ v prvem okraju je priporočila vreden.

Uboj v Štefanji vasi pred porotniki. Danes je stal pred ljubljanskimi porotniki radi teške telesne poškodbe že večkrat kaznovani Franc Hren, obtožen, da je 29. julija v Štefanji vasi Antona Mekinca sicer ne z namenom ga usmrtiti, a z drugim sovražnim namenom ga sunil v hrbet tako, da je vsled tega Mekinc takoj umrl; dalje je Hren istočasno z nožem teško ranil Janeza Černeta in zadal z nožem lahko rano Janezu Kregarju. Porotniki so potrdili vprašanje o uboju in teški telesni poškodbi in tudi zanikali, da Franc Hren svojega dejanja ni storil v silobranu. Sodišče je Frana Hrena obsodilo na sedem let teške ječe, s postom vsak mesec, Mariji Mekinc, ženi umrlega Mekinca, pa mora dati 100 kron za pogrebne stroške in 600 kron odškodnine za moža, Janezu Černetu pa mora plačati 44 kron za 14dnevno delonezmožnost. Obsojeni je izjavil, da si pridrži tridnevni rok za premislek, ako se zadovolji s to kaznijo. Zagovarjal ga je dr. Tavčar.

Nesreča. Z Radovice pri Metliki. Dne 31. avgusta zjutraj peljal je Marko Šovor iz Krašnjegavrha št. 15. se svojim še majhnim sinom poln voz drv. Na nekem ovinku, kjer pot visi, je šel sin pred vola, a oče je držal voz. Pri tem so se mu zaplele noge v grm, čez katerega je moral iti, tako da ni imel več moči, in voz je padel nanj s tako silo, da je bil na mestu mrtev. Zdržalo mu je prsa. Zapustil je ženo in šestero nedoraslih otrok. Omenjeni je bil prvi krščen v tukajšnji župni cerkvi l. 1856, ker do tega časa nismo tukaj fare imeli. Šovor je bil priden, veren in delaven človek, kar je dejansko povsod kazal, posebno ob času državno-zborskih volitev, ko je še druge prigovarjal, naj volijo katol. narod. kandidata. Sv. zakramente je prejel 14 dni poprej, tako upamo, da je bil pripravljen. Bodimo torej vsi pripravljeni, ker ne vemo ne ure ne dneva.

Ljubljanske novice. Burom po magat so jo popihali iz Ljubljane 12 do 14 let stari dečki Lininger, Jenko in Sturm. Policija jim ne privošči tega veselja ter trdi, da morajo iti še v šolo, zato je policija na razne kraje poslala obvestila, naj mlade burske prijatelje primejo. — Zaročili so se v Ljubljani g. Anton Patz, bančni uradnik z gđ. Terezijo Winkler, in g. Henrik Tevs, pomožni uradnik pri deželnem sodišču z g. Julijano Kalan. — Tablice pri postajališčih. Na vseh postajališčih elektriške železnice je prometna uprava postavila tablice z dvojezičnimi napisi »Postajališče«.

Z voza padel je minulo soboto 81-letni Mih. Prosen iz Vrbiče pri Ilir. Bistrici in obležal nezavesten na tleh. Hotel je namreč prisesti na voz posestnika L. Rutarja z Vrhovega, a predno se je usedel, sta konja potegnila in je starček padel z voza. Umrl je tekom pol ure.

Trojčke povila je babica iz Ločnika Stabon. Mati in otroci so zdravi.

Pri streljanju proti toči ponesrečil se je 27. m. m. blizu Limoveca pri Erzeltu posestnikov sin Jos. Kobal. Razpočil se mu je možnar in ga smrtno nevarno ranil. Hlapec Fran Uršič je pa zelo opečen.

Strelna udarila je minuli četrtek, dne 29. m. m. zjutraj ob 4. uri v hišo posestnika Mih. Lašiča v Stari lipi pri Črnomlju. Zgorela je hiša s hlevom in krmo. Tudi več obleke je zgorelo. Škoda se ceni na 800 K, zavarovan pa je bil posestnik le za 260 K.

V vodo skočil je v Brežah 25letni v Mošnje pristojen delavec Jožef Dežman ter je utonil.

Žensko truplo so našli, kot smo že omenili, dne 29. m. m. na levem savskem bregu blizu Tomačevega. Sedaj se je doglalo, da je to kočarja hči Marija Bonča iz Spodnjih Pirnič, ki je 26. avgusta izginila.

Ponesrečena Slovenca v Ameriki. V Ely, Minn. v Severni Ameriki sta se pred

kratkim pripetili dve nesreči. Dva naša slovenska vojaka sta se ponesrečila v tukajšnih železnih rudokopih. Prvi je Jan. Virant, doma iz fare Ig pri Ljubljani. Padel je 30 m. globoko. Drugi je pa Matija Stela, doma iz Spodnjih Jarš pri Kamniku, ki je padel 150 m. globoko. Prvi je neoženjen, slednji pa zapuščena žena in dvoje nepreskrbljenih otrok.

Ponesrečil je v Waukeganu v Ameriki v tovarni Jožef Kopač. Prišel je v Združene države šele pred petimi tedni. V stari domovini zapuščena žena in deto.

Dr. Hobub, znani preiskovalec Afrike, je nevarno obolet na mrzlici.

Samomor poljskega pisatelja. Iz Krakovega javljajo, da se je ondi ustrelil znani poljski pisatelj in satirik Nikola Rodoc Biemacki.

Prav judovsko. Debrecinski trgovec J. H. — tako poročajo židovski listi — se je zaročil s hčerjo nekega uglednega uradnika iz Velikega Varaždina. Ženin se je zagotovila dota 8000 kron, in v soboto se je izvršila civilna poroka pred ondotnim županom; poroka po cerkvenih obredih pa se je imela izvršiti v nedeljo v židovskem templu. Ob določeni uri se snidejo svatje, obljubljeni dote pa ni bilo pri rokah. Tisti je bil prisiljen, izročiti takoj polovico svote. Mladi soprog pa je srdito zavrnil to ponudbo in izjavil, da brez denarja ne bo nič iz ženitovanja. Celo solze obupane neveste ga niso mogle ganiti; ostal je pri svoji zahtevi in slednjič zapustil tempel, ker mu je niso mogli takoj izpolniti. Svatje so seveda bili na vso moč poparjeni. Pričakovali so ga nazaj, ali njega ni bilo od nikoder, pač pa je nekaj dni pozneje poslal očetu neveste pismo o ločitvi zakona. Barantija je židu vse in nobenega škandala se ne sramuje, — če mu gre za denar.

Rusija gori. Iz Rusije vedno več vesti prihaja o grozljivih požarih v mestih in vaseh. Škoda je velikanska. V okolici Petrograda gore velikanska skladišča šote, vneli so se tudi gozdi, ki gore z velikanskim plamenom. Ozračje je napolnjeno s tolikim dimom, da se skoro dihati ne more. Iste vesti prihajajo iz Rjazana, Kostroma, Alatyria, Karkova in vse okolice Volge. Na Volgi se ne more vršiti reden promet z ladjami, ker je ondi vsled ob bregu gorečih gozdov tak dim, da se ni mogoče na vodi orijentirati. V Varšavi je pogorela vojašnica, v Karkovu pa velika tvornica velikega industrijca Aleksejeva, kateremu je požar uničil blaga za oskoro tri milijone rubljev.

Ruski konji za južno Afriko. — Kakor se poroča, došlo je iz Rusije na Reko 2000 konj, ki so prodani za angleško armado v južni Afriki. Te dni bodo te konje vkrcali in jih odvedli na cilj.

Pijavke usmrtili. V južni Rusiji v obližju Kamenskaja, ob Donu je lovila nedavno neka žena pijavke; bredla je že par ur po vodi, pijavke so se prijemale njenega telesa, a ona jih je devala v lonec, katerega je nosila seboj. Tako je nalovila že 140 pijavk, katere se ji seveda izpile mnogo krvi, tako da je bila primorana, iti iz vode. Ko pa je prišla do brega, se je onesvestila; pri tem je zvrnila lonec, in vse pijavke so se vsesale v telo onemogle žene. Ljudje so jo našli vso zabuhlo, zavedla se je le za trenutek, potem je umrla.

Gosenice ustavile vlak. Ruska »Kra-kowskijska Vjedomosti« poroča, da se je na železniški progi Krakov Nikolaj pojavilo toliko gosenic, da so živalice ustavile dva vlaka.

Občina brez otrok. Na Ogorskem v okraju Besterce Nasod je občina Szepnyir, ki šteje 800 duš, v kateri se pa v lanskem letu ni rodil noben otrok.

Ljudožrci v nemških kolonijah. Z Bismarkovega otočja prihajajo strašna poročila, kako ravna ondi domačini s tujci, ki so imeli nesrečo, da so prišli divjakom v roke. Lovijo jih, kjer jih le morejo. V nekaterih krajih rabijo celo posebno orožje za človeški lov, namreč na nekaki pušici pritrjeno vrvice, katero vržejo bežočih žrtvi okoli vratu, na kar jo z lahka potolčejo. Domačine jedo le tedaj, če so nepoboljšljivi malo pridneži, in v tem slučaju ga umore po grozovitih mukah, pri katerih skušajo okus njegovega mesa izboljšati. Ženske pridejo redko kdaj na vrsto, ker se jim zdi njihovo meso preslano. Vsak glavar ima dva stalna »ministra«, enega, ki govori, drugega pa, da opravlja mesarska dela. Na nekaterih krajih imajo to opravilo tudi ženske. Med tem ko žene zavijajo kosove mesa v posebne drevesne liste, se pripravljajo močje s petjem in plesom na veselo slavnost. Najbolj obrajtajo stegno, misleč, da jim to podeli posebno moč, glave pa ne marajo.

Kako se v Curihu dobro delo plača. V Curihu je pred dnevi ušel bik. Nek kočijaž je skočil biku na pot in ga ustavil. V nekaj dneh je bil kočijaž radi tega — kaznovan in sicer, kakor mu je po-

vedal sodnik, vsled tega, ker se je s svojim dejanjem umešal v policijski delokrog in ker je povzročil naval občinstva.

40 živih krokodilov na odru. V pariškem »Olympia« gledališču predstavljajo te dni neko igro, o kateri govori ves Pariz. V igri »nastop« 40 živih krokodilov. Poročilo zamolči, ako imajo gledalci tudi priliko opaziti slavne krokodilske solze.

Nevesto ustrelil. V kraju Kriviput pripravljali so se k poroki. Mladi ženin je v šali pomeril s puško na svojo nevesto. Puška je bila nabasana, sprožila se je in nevesta se je mrtva zgrudila.

Boj proti avtomobilom. Mestni prefekt v Petrogradu general Kleigela je določil hitrost avtomobilom. Hitreje v Petrogradu ne smejo voziti avtomobili, nego 12 kilometrov na uro. Kdor bi hitreje vozil, plača kazni 500 rubljev. — V Londonu so pa avtomobile skoro odpravili. Določili so za hitrost avtomobilov 4-8 kilometra na uro in povrh še zahtevali, da mora sto korakov pred avtomobilom hoditi človek, ki pazi z zastavico v roki, da avtomobil nikogar ne povozil. Vsled te odredbe so skoro vsi avtomobili izginili iz Londona.

Santos Dumont bode s svojim novim zrakoplovom poskusil dne 7. sep. voziti okoli Eifflovega stolpa v Parizu.

Dobro jo poznajo. Dopisnik lista »Standard« poroča iz Pekinga sledeče: Veliko število višjih kitajskih uradnikov se je zavarovalo za življenje, ker pričakujejo, da bo cesarica-vdova po svojem povratku v Peking slabe volje. Če bo njihova visoka gospa — tako si mislijo — jim še pustila glave na vratu, bo zanje dobro; če bi pa morda milostno sklenila, da se morajo glave ločiti od vratov, no potem bodo morali neprihujljivi tujci njihovim rodovinom izplačati lepe svote.

Gočanska afera pred sodiščem.

(Konec.)

Govor zagovornika Vencajza.

Slavni sodni dvor! Jaz sem ravno ti stega mnenja, katero zastopa gosp. državni pravdnik, namreč da so visoki sodniki že vsi svoje prepričanje zadobili. Jaz sem mnenja, da je zagovornišvo s pripravo obilnega za govorniškega materiala le svoji dolžnosti zadostilo, odklanjam pa izjavo g. državnega pravdnika, da bi se bilo kaj več storilo, kakor dolžnost zahteva. Saj je vendar slavno sodišče ravno vsled tega materiala prišlo v položaj, da je na predlog državnega pravdnika enega obtoženca takoj oprostilo.

Slavni sodni dvor! Med vsemi današnjimi predlogi je gospod zastopnik privatnih udeležencev šel najdalje in nam je tukaj dokazoval, da bi bil obstajal nekak komplot med gospodom kuratom Ferjančičem in drugimi soobtoženci, vsled katerega so vsi sodelovali. Opozarjati pa moram na to, da niti strogi preiskovalni sodnik niti premarljivi državni pravdnik nista tega našla in trdila. Jaz mislim, da je to govorčenje gospoda zastopnika privatnih udeležencev le prazna beseda, ker se mu ni posrečil nikak dokaz. Pa tudi predlog gospoda državnega pravdnika se mi zdi preoster, kajti za uporabo § 87 k. z. ni razloga. Zakon velja, da se mora pri zločinu po tem paragrafu nekaj s hudobnim namenom in skupaj storiti. To pa ni dokazano, in zato se moram predlogu državnega pravdnika kar najodločneje upirati. Dokazano je, da g. kurat ves čas, kar je na Goče prišel, do zadnjega dne ni povzročil kot privatna oseba nikakega razburjenja med ljudmi.

Bodimo trezni in objektivni in priznati moramo, da to, kar se je dokazovalo gospodu kuratu da je govoril v vseh svojih propovedih — ker sicer ni ničesar govoril — je le otročje blebetanje proti onemu, kar se po naši deželi javno govori in tiska. Ako bi načela obtožbe obveljala, potem pride cela naša dežela pod jarem § 87 k. z. Besedilo tega zakona nikakor ne zadostuje za naš slučaj. V tem oziru imamo tudi že nekaj odločb najvišjega sodišča, a tudi te imajo vso drugo vsebino, ves drugi smoter. Ondi so ljudje nastopali pod vtisom hipnega hujskanja, tukaj pa kaj takega ni dokazano. One besede iz propovedi, koje je g. kurat govoril pol leta pred, vendar ne morejo vzbuditi množice, da napade 28. oktobra l. 1900 Žgurjevo hišo. Drugeče je pa položaj, ako bi se slavni sodni dvor prepričal, da je gospod kurat Ferjančič oni večer raz okna govoreč nahujskal ljudi, tako, da je nastopila nevarnost za Žgurjevo hišo. Tukaj bi bila krivda na njegovi strani. Toda dokazati bi bilo treba vsem tistim, ki so poleg njega obtoženi, prvič, da so bili navzoči pod župniškim oknom, in drugič, da so se čutili po kuratovih besedah nahujskane. Obravnava pa ni dokazala niti enega niti drugega. Obtožencem se ni dokazalo, izvemši prve tri, da so bili ondi navzoči.

Ker nisem tako srečen, kakor gosp. državni pravdnik, da bi smel preskočiti mimo vseh obtožencev in njih dejanj, ker je treba vedeti, kaj je storil eden ali drugi. — mo-

ram se baviti s posameznimi točkami obtožnice.

Pod sankcijo § 87 k. z. morejo spadati le ona dejanja, ki so se godila po kuratovem govoru raz okna, ker ono, kar se je prej godilo, ne more biti posledica hujskanja; in to so dejstva, ki se pripisujejo Pangercu in njegovim drugovom.

Viktor Pangerc — naj bi bil udaril po sveči Matija Vidriha, da bi bila ugasnila in da bi se bil zagnal z Debevcem na Stembergerja in naj bi bil Avgusta Žgurja po hrbtu udaril!

To se je zgodilo pred, kakor je stopil g. kurat na prizorišče. Svečo komu ugasniti, vendar ne more biti kaznjivo. Žgur ne ve, če ga je Pangerc udaril, in da bi bila Debevo in Pangerc napadla Stembergerja, priča le ta sam in njegova žena. Druge priče pa dokažejo, da je Debevo stal poleg Stembergerja in zavpil: Živio Nanos! in da ga je za to Franc Stemberger porinil v lužo. Tako je bilo, ta stoji in se ne da ovrči. Za to svoje dejanje je dobil Stemberger izgovor, da sta ga prijela vsak na eni strani. Priči France Furlan in Jože Ferjančič sta nadalje potrdila, da je Viktor Pangerc res prijel Stembergerja za roko in mu rekel: Pojdi z menoj! Nihče ti ne bo žalega storil. To se pa vendar ne pravi napadati.

Glede Debeveca Franceta je dognano, da ga je Stemberger vrgel v vodo ter je bil zato sodnijsko kaznovan. S tem je pa rečeno, da Debevec ni ničesar zakrivil, marveč le njegov napadalec in današnja priča Stemberger.

Prestopim do četrtega obtoženca:

Požar Janez-u se predbaciva, da je udaril po glavi Franceta Stembergerja tako, da je bil takoj krvav. No, Stemberger je na tako drastičen način kazal sodišču rano, zdravnik pa te rane ni našel. Kratko rečeno, to dejstvo ni dokazano, torej tudi ta del obtožbe ne more veljati.

Naprej pravi obtožba, da je Požar napadel Matijo Vidriha. Požar naj bi bil to storil po 8. uri. Dve priči sta nam potrdili, da je mož med 7. in 8. uro zvečer že doma bil in ležal.

Naprej trdi obtožba, da je ta nesrečni Požar napadel z Jožefom Mohorčičem in Andrejem Krečičem Matijo Vidriha. Prav tisti čas, to je bilo po osmi uri, je pa Požar že doma ležal. Sploh je pa ta priča Vidrih moral nazadnje vendar le pripoznati, da ni prepričan o tem, da se je tudi Požar udeležil napada. Dokazano je glede Požarja, da on ni bil pri napadu, in ker glede Krečiča sam prizna, da ga ni poznal, torej tudi glede tretjega vdeleženca Mohorčiča nima ta priča toliko veljave, da bi se ga moglo na njegovo besedo obsoditi.

Mohorčiču Jožetu se dalje predbaciva, da je prijel Orla za roko in rekel: »Dobil sem liberalca«. Že zopet ena sama priča Orel, kateri priči tudi ni videti v sree. Čudno je pa, da se ne najde nikaka priča, ki bi to dokazala. Nasproti pa pravi Mohorčič, da je le Orla vprašal, ko je šel mimo njega: Kam pa greš? Sicer, kaj pa je hudega, ako ga je prijel. Razlalil ga je k večjemu na časti, ali poškodoval ga ni, in ne more se reči, da je to dejanje povzročilo nevarnost za zdravje ali življenje, kakor obtožba trdi.

Na vrsto pride Krečič Andrej. Glede onega, kar se predbaciva Krečiču, da je storil s Požarjem in Mohorčičem, sem že povedal, da Vidrih sam obstoji, da ga ni poznal.

Obtožba pa navaja nadalje, da je Krčin Andrej z Janezom Funo se udeležil napada na Janeza Vidriha, a glej nesreče, ta Vidrih pa sam prizna, da mu ni Krečič čisto nič storil.

Šestemuobtožencu Edvardu Ferjančiču se predbaciva, da je bil v družbi onih, ki so napadli Franceta Česna.

To točko podpira edino le Česen sam, ki je v teku obravnave priznal, da ne vé, kdo ga je udaril, in posebno, da ne more trditi to o Edvardu Ferjančiču. Temu obtožencu se torej ne more ničesar nalagati.

Vovk Antona obtožba se obtežuje s tem, da je planil v družbi treh na Franceta Česna. O tem velja tudi to, kar sem pri Ferjančiču omenil, da Česen tega ne more potrditi. Obtožba pa tudi navaja, da je Vovk kamenje pobiral in metal v hišo Leopolda Žgurja. To potrdi priča Žgur Katarina in za njo priča Hrovatin.

Katarina Žgur pravi na svoje vprašanje, da je šel Vovk s Francetom Jamškom, da sta kamenje pobirala. Priča Hrovatin, ki pravi, da jako dobro pozna Vovka, je pa pričal, da se ni dalo človeka razločiti vsled teme, marveč da je Vovka spoznal samo po njegovem vedenju.

Danes je pa obravnava dokazala, da sta šla Vovk in Janez Mislej skupaj, Jamšek pa za njima. Oba ta dva sta pričala, da Vovk ni kamna vrgel, ter da je nekdo drugi kamen vrgel od strani. Vovk se pa zagovarja, da je ta kamen vrgel Alojzij Dolenc. Mislim, da je Žgur edina priča, da se je, da ne rečem preostro, zmotila, ko je to izpoved storila. Ta dokaz se je torej obtožbi ponesrečil.

Osmemu obtožencu Jožetu Vovku se pa predbaciva, da je tudi on po Česnu udaril, česar pa Česen sam ne potrди, in torej ni dokazano.

Dalje navaja obtožba, da je v družbi Ludvika Vovka tolkel po glavi Andreja Živica. Danes pa je obravnava dokazala, da Ludovika Vovka ob onem času ni bilo na Gočah, in državni pravdnik je vsled tega od obtožbe odstopil. To pričevanje nima tiste veljave, da bi bilo mogoče obsoditi tega obtoženca.

Slavni sodni dvor se bode prepiral, da to pričevanje ne more biti podlaga obsodbi.

Glede Leopolda Ferjančiča sem že večkrat ponavljal, da Česen sam svojega pričevanja ne vzdržuje.

Da se je pa udeležil ta obtoženec napada na Janeza Vidriha, to potrjuje pa le Janez Vidrih, ali ob enem zatrjuje, da mu nista čisto nič storila, samo prišla sta ga.

Obtožbe, katero je danes raztegnil državni pravdnik čes, da je kričal ta obtoženec na trgu, da poprej ne jenja, dokler ne teče županova kri, noben človek ne potrди, kakor le samo priča Kobal. Jaz ne vem, ali bo mogoče na podlagi samo tega pričevanja obsoditi obtoženca.

Funa Janez. O tem se trdi, da je zakričal, ko je videl luč: kdo ima svitlobo? Može je kratkoviden, in čisto naravno je, da je vprašal, kdo ima luč? Jaz mislim, da to ne kaže nobene nevarnosti ne za življenje, ne za zdravje.

Drugi del obtožbe pravi glede Funa, da je tiščal v vrata. Vsaj ni samo tiščal, ampak tudi notri prišel. Notri so ga lepo sprejeli! Živic je potrdil, da je čisto mirno notri prišel, ko je pa notri bil, je bil poškodovan zaradi svoje radovednosti in še danes ne ve, kdo ga je! To ne more biti nikako dejstvo, da bi bilo nevarnost za življenje ali pa premoženje tretjega prouzročilo.

Fran Jerončiču se pa naklada, da je zgrabil Avgusta Žgurja za prsa in vrat. To prizna Jerončič sam, samo pristavi, da sta se on in Žgur prišla in da je premagal on in potisnil Žgurja na gnoj. Avgust Žgur ni bil pri tem nič ranjen. Je li mogoče, da bi bilo to hudodelstvo?

Dalje se trdi, da se je pridružil in klical na ulici: Dol z županom, da bodo vse razbili. To potrdita dve priči. Bili sta v sobi in sta spoznala Jerončiča po glasu. Ko bi bil rantačil na cesti. Jaz ne vem, če to zadoštuje, da bi se po glasu koga obsodilo.

Dalje pravi obtožba, da je vrgel obtoženec skozi odprta vrata Žgurjeve hiše kamen med zbrano množico in zadel Leopolda Žgurja.

Vrata so bila, kakor priče pripovedujejo, odprta; zatoraj je to dejstvo le prestop pek, glede katerega je odgovoren. Janez Jerončiču se predbaciva, da je rekel: »Prišel sem liberalca« Ferdinand Orla, in edino ta človek to potrjuje. Obtoženec se pa zagovarja, da je stal pred svojo hišo in le vprašal Orla: Kam pa tečeš?

Priča je morala temu zagovoru pritrditi, in jaz vprašam: Je li mogoče, da pride tako dejstvo resno pod obtožbo?

Obtožba pa temu obtožencu tudi očita, da je tiščal v Žgurjevo hišno vrata, da bi se bila odprla, in to da je hudodelstvo javnega nasilstva. No, oglejmo si položaj.

Dokazano je, da je bil Mislej v Žgurjevi hiši poškodovan. Jerončič kot prijatelj je šel iskat, kar tri priče potrdijo. Torej ne s silo, marveč dostojno je prestopil Žgurjev prag, da svojega prijatelja reši, in ko ga je dobil, je ven odšel! Toda Žgurjevi gostje — recimo goški liberalci — so mu vzeli klobuk in čisto naravno je, da je šel nazaj v vežo po svoj klobuk.

Odlične priče Vovk Miha, Vovk France in Nabrgoj Ivan pa so potrdile, da je komaj notri stopil, so ga že pograbili in na tla pobili. Tako liberalci, in če tudi je bilo do 100 oseb pri tem tolovajskem napadu navzočih, se vendar ni našel le eden človek, ki bi povedal, kdo je Jerončiča pobil na tla. Takim pričam in osobito Stembergerju, ki je menda s polenom sodeloval, je pač veliko verovati. Kdor laže na eni strani, laže tudi na drugi! Jerončič je bil obč. odbornik in njemu se mogoče niti sanjalo ni, če pride vprašat za Misleja, da ga bodo zato pobili. Jaz ne uvidim, da bi iz tega Jerončičevega nastopa mogla nastati kaka nevarnost za življenje ali zdravje za družega, kakor le za njega, in posledica temu mora biti, da Jerončič Janez ni zakrivil ničesar kaznjivega.

Nadalje je obtožen Janez Krečič, da se je udeležil napada na Janeza Vidriha. Tega še Vidrih sam ne ve, in mislim, da se bo sodni dvor sam prepiral, da za to ni dokaza.

Dalje pravi obtožba, da je tiščal ta obtoženec v vrata hiše Leopolda Žgurja, da bi se odprla. Tudi to ni dokazano, ker nobena priča tega ne potrди, pač pa pravi nazadnje zaslišana priča Nabrgoj, da je ta mož notri prišel in pomagal braniti Jerončiča. Upam, da bode slavni sodni dvor to uvaževal in obtoženca oprostil.

France Ferjančič je pa oni mož, katerega se obtožba z vso močjo drži

in katerega si je tudi zastopnik zasebne obtožbe z vso vneto privoščil. Predbaciva se mu posebno to, da je potem, ko je bilo vse končano, rekel: »Bodite previdni in ne povejte tega ne svojemu očetu, ne ženi, ne materi.« To je pa pravcati protidokaz, da ni bilo nobenega dogovora med njim in izredniki, sicer bi teh besed ne bilo treba govoriti. Ako je to govoril, izhaja le iz tega, ker je kot previden mož hotel posvariti svoje sosede.

Dalje se mu predbaciva, da je silil v Žgurja. No, pa kako? Mož je res prišel v Žgurjevo vežo, toda govoril je mirno, kar mu priznajo vse priče, izvzemši prijatelja Leopolda Žgurja, to je one priče, v kojega navzočnosti je bil Jerončič pobit, ne da bi bil priča videl, kdo da je (!). Ferjančič je prišel brez hrupa in mirno župana prosi: »Pojdite ven, da se kaka nesreča ne zgodi!« Može je pa prišel od tega, ker mu je Janez Jamšek, kakor pripoveduje Jamšek sam, rekel: »Pojdi tja in reči, naj župan mir naredi.« Ferjančič je pri Žgurju hitro opravil, tolpa ga je z dovoljenjem hišnega gospodarja pograbila in silovito na cesto postavila.

Ko je prišel Ferjančič k Jamšku, mu je takoj povedal, kako se mu je zgodilo. Nastop Ferjančičev more le zloben človek imenovati zlobno napeljevanje v kako pretečo nesrečo.

Župan je prva oseba v vasi, on je poklican, da dela red, njega uboga vse. Ako bi bil Ferjančič vaški načelnik, bi bil gotovo sam miril. Tako je pa le župana opomnil na njegovo dolžnost, in to ne more biti kaznjivo. Može naj bi bil zato kaznovan, ker so ga zlobneži na cesto vrgli! Upam in prosim slavni sodni dvor, naj natančno pretresa ta dogodek in Ferjančiču pravico stori.

Stopimo dalje:

France Pregelj sam priznava, da je pozival ljudstvo, da naj s sekuro čez zid skoči. To je priznalo in dokazano. Glede prvega dela obtožbe pa pripovedujeta Orel Anton in Marija, da sta videla ljudi pobirati kamenje in da sta spoznala Preglja in Dolenc Alojzija po glasu. Dognano pa ni, sta li ti dve osebi res lučali, marveč je dokazano samo to, da so ju dve priči spoznali na njih glasu. Slavni sodni dvor bode imel razmotrivati ta položaj in skleniti potem pravično sodbo.

Zadnji obtoženec Dolenc Alojzij pa odkrito sam prizna, da je res dva kamna v Žgurjevo hišo vrgel, ker je bil v njen in zaradi Jerončičeve poškodbe razburjen. To priznanje bode sl. zboru vodilo za sodbo.

Obtožba torej nikakor ni tako sigurno utemeljena, kakor se kaže. Vidi se, da posamezna dejstva niso dokazana in pa da nimajo čisto nobene kazenske vsebine. Pri obsodbi naj se kaznujejo tisti, ki so kaj storili, in če tudi ostro, taki ljudje pa, ki so po nesreči prišli v obtožbo, naj se pa oproste. Poškodovana je bila Žgurjeva hiša, a poškodovani so bili v njej klerikalci, torej naj zadene kazeno ene in druge zločince, pa tudi samo te.

Slavni sodni dvor bode dal po obsodbi dejstvom ono mesto po kazenskem zakonu, katero zaslužijo. Glede odmere bi se usojal posebno to povdarjati, da so bili nekateri že po dvanajst dni v preiskovalnem zaporu, da so očeti, da imajo svoja posestva in družine in da je Dolenc priznal svoj zločin in da nekateri še niso izpolnili 20. leto.

Slavna gospoda! Jaz sem prepričan, da kakor je bilo vodstvo obravnave ves čas objektivno in vzorno, tako bode tudi sodba prepričala svet, da stoji avstrijski sodnik nad strankami in da se ne straši pritiska od nobene strani.

Darovi.

Od 15. avgusta do 1. septembra so darovali za pogorelce v Podlipi sledeči gospodje dobrotniki: Veleč. gospod župnik Karol Jančigar zbirko dobriških župljanov 89 K 42 h. — Uredništvo »Slovenčev« (dvakrat) skupaj 48 K 45 h. — Veleč. gospod zlatomašnik Fr. Grivec 40 K. — Veleč. g. župnik soteški J. Plevaneč 10 K. — Veleč. g. župnik J. Kos zbirka župljanov selških 16 K. — Veleč. g. župnik Fr. Avsec, zbirko župljanov v Št. Juriju pod Kumom 20 K. — Spošt. gospa Amalija Skarija na Mirni 2 K. — Veleč. g. župnik mirnski Fr. Jarc 40 K. — Veleč. g. župnik Fr. Češar zbirko župljanov zagraških 13 K. — Župni urad Vrh (sveti trije Kralji) 5 K. — Preč. g. kanonik M. Tavčar, dekan, dar in zbirko župljanov žužemberških 24 K. — Veleč. gosp. župnik dobrovski Ant. Lovšin 5 K. — Veleč. gosp. župnik v Št. Lovrencu Andr. Simenec 10 K. — Veleč. g. kaplan S. T. 2 K. — Veleč. g. župnik v Kovorju Lovrenc Kristofič 4 K. — Bog povrni tisočkrat. — Martin Poljak.

Za Jeranovo dijaško mizo: Neimenovan 25 kron.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Budjevice, 4. sept. Zdravniki pri okrajni bolniški blagajni so pričeli stavkati.

Potsdam, 4. sept. Princ Tsun se je včeraj popoldne pripeljal s posebnim vlakom. Sprejela sta ga mestni poveljnik in policijski ravnatelj. Vsprejem pri cesarju je določen na danes opoldne.

Pariz, 4. sept. Nekateri listi trdijo, da pride princ Tsun za dva ali tri dni iz Berolina v Pariz.

Pariz, 4. septembra. Turškemu poslaniku je naznanila vlada, da je njegovo bivanje v Parizu brezpomembno. S tem so tudi formalno prekinjene diplomatske zveze. Druge vesti pa poročajo, da je bil turški poslanik pri Delcasseju in da se spor v kratkem poravnava.

Belgrad, 4. sept. V dobro poučenih srbskih krogih se trdi, da je potovanje srbske kraljeve dvojice preloženo na drugo leto.

Zofija, 4. sept. Sobrahanje je pričelo danes debato o ministerski obtožbi. Od obtožencev ni bil noben navzočen.

Umrli so:

1. septembra. Ciril Zajc, marker, 17 let, Kolodvorske ulice 26, jetika.

2. septembra. Anton Grošelj, čevljar, 61 l., Krakovski nasip 10, ostarelost. — Antonija Primc, delavčeva hči, 8 mesecev, Strelške ulice 15, catarrhus intest. chron. — Jožefa Židan, čevljarjeva hči, 6½ l., Zalokarjeve ulice 6. interitüs.

V hiralnici:

30. avgusta. Josip Glavač, kajzar, 65 let, jetika.

Zitne cene
dné 31. avgusta 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:
Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 8-68 do 8-69
„ „ pomlad 1902	8-52 „ 8-53
Rž za jesen	7-04 „ 7-05
„ „ pomlad 1902	7-35 „ 7-36
Koruzza za avgust	5-38 „ 5-39
„ „ september-oktober	5-40 „ 7-41
„ „ maj-junij 1902	5-39 „ 5-40
Oves za jesen	6-68 „ 6-70
„ „ pomlad 1902	7-04 „ 7-05

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 8-00 do 8-01
„ „ pomlad 1902	8-42 „ 8-43
Rž za oktober	6-72 „ 6-73
Oves za oktober	6-38 „ 6-39
Koruzza za september	5-12 „ 5-13
„ „ maj 1902	5-12 „ 5-13

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica hanaška	K 7-85 do 8-40
„ „ južne žel.	8-10 „ 8-40
Rž	7-65 „ 7-25
Ječmen	7-00 „ 8-50
„ „ ob Tisi	6-75 „ 8-00
Koruzza ogerska	5-45 „ 5-60
Cinkvanti	6-75 „ 7-10
Oves srednji	6-71 „ 6-85
Fižol	10-00 „ 11-50

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barmetra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Palazina v 24 urah v mm.
3	9 zveč.	735.4	14.2	brezveetr.	dež	
4	7. jut.	733.7	12.3	brezveetr.	nevihta	13.0
	2. popol.	732.6	13.2	sl. svah.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 15.6, normale: 16.6

Dobro ohranjen glasovir
se takoj po nizki ceni prodá.
Več se poizv. v Ljubljani, Židovske ulice št. 3. 846 3—1

Hiša
se prostovoljno prodá na Javorniku št. 2.
Ima 7 stanovanj, 2 veliki kleti, hlev itd.
Več pové Ant. Žumer, posestnik in trgovec na Javorniku (Gorenjsko) št. 9.

Gostilna
se dá v najem in se tudi prodá v Otočah št. 16. 847 2—1
Več pové Ant. Žumer, posestnik in trgovec na Javorniku (Gorenjsko) št. 9.

Vozni red
avstrijskih državnih železníc,
veljaven od 1. junija 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 4. uri 6 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri 41 min. popoldne ob nedeljah in praznikih v Podnart.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzinja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 28 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 38 min. zvečer ob nedeljah in praznikih v Podnart.

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzinja, Budejevic, Lince, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

„ 10. „ 25 „ ponoči „ „

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 06 „ dopoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

„ 9. „ 55 „ ponoči „ „

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7.15 zjutraj

„ 1.55 popoldne

„ 8.10 zvečer

Prihod:

Ob 6.34 zjutraj

„ 12.29 popoldne

„ 7.30 zvečer.

Album

lepih in priljubljenih slovenskih napevov za cifre, s podloženim besedilom. Najboljša izdaja izredno navduševalnih, v lahkem slogu posebno efektivno prirejenih napevov. Cena knjige s 40 pesmi 3 K, s 86 pesmi 5 K, s pošto 50 h več. — Naslov:

Josip Sorg,
844 1—1 Dunaj, III, Kôlbigasse 17.

Katoliška bukvarna
v Ljubljani
priporoča:

Missale Romanum (v obliki male pôle) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in s'cer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 43-20

2. V črnem usnji z zlat. obrezo K 44-40

3. V rudečem sagrinu z zlat. obrezo K 50-—

Dobiti je ta misal trdi v še finjšem vezanju.

Missale Romanum (v čevorki) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in s'cer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 36-—

2. V črnem usnji z zlat. obrezo K 38-—

3. V rudečem sagrinu z zlat. obrezo K 42-—

Dobiti je tudi v še finjši izdaji.

Cene veljajo s proprijem vred za katerokoli škofijo. — V zalogi so misali s proprijem naslednjih škofij: Ljubljanske, goriske, krške, lavantinske, poreško-puljske, tržaške in ogersko-hrvaških.

Missae pro defunctis (v obliki male pôle):

V črnem usnji z rudečo obrezo K 6-60

V črnem usnji z zlat. obrezo K 7-44

Missae pro defunctis (v čevorki):

V črnem usnji z rudečo obrezo K 5-16

V črnem usnji z zlat. obrezo K 5-76

Za one čast. gospode, ki zaradi slabega vida smejo vedno mačevati »de Beata«:

Missale ad usum sacerdotum cœcotentium (v obliki male pôle):

V črnem usnji z zlat. obrezo K 19-20.

Gena stanovanjem od 1. septembra
za 25 odstotkov znižana
v zdravilišču Krapina-Toplice
na Hrvaškem, jedno uro od postaje Zabok-
Krapina-Toplice (zagorijska železnica), pa
4 1/2 ure od postaje Poličane ob juž. železnici.
Omnibusi na vsaki postaji.
Odprijo do konca oktobra.
Izborno uravnano zdravilišče, mlo obnove,
krasno sadje itd. 845 3-1

Spreten
trgovski pomočnik
nad 24 let star, sprejme se takoj pri
tvrdki J. Perdan v Ljubljani. 840 3-2

Hiša z vrtom
v Šent-Vidu pri Ljubljani
se prodaja iz proste roke. — Več se izve
v Št. Vidu št. 15, blizu kolodvora. 812 5

Mladiški cvet.
Dijaški molitvenik.
Flos juvenilis
Libellus precum in usum studiosae juventutis
priporoča
prodajalnica kat. tiskovnega društva
(H. Ničman.)
Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h. v
usnji z radečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h več.

„ANDROPOGON“
(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast
las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-
vadnimi uspehi izkušena in zagajeno neškodljiva tekočina,
ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.
Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-
nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo
zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.
Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 770 (6)
Vaso Petričič-u.
V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v
Ljubljani in g. A. Ranj v Kranji.
Preprodajalci popust.

Preselitev trgovine.
S tem najvljudneje naznanjam svojim naročnikom in slavn. občinstvu
sploh, da sem se s svojim
zavodom za izdelovanje vojaške oprave
preselil iz Slomšekove ulice v svojo novo zidano vogalno hišo
na Resselnovi cesti šte. 7
Zahvaljujoč se svojim č.č. naročnikom za dosedanje zaupanje jih prosim
še daljne naklonjenosti
s spoštovanjem
ANTON REISNER
izdelovalec vojaške in druge oprave.
Ob tej priliki priporočim gospodom enoletnim prostovoljcem za napravo
uniforme po najnovejših vojaških ukazih ter po zmernih cenah.

Krepak deček,
sin poštenih starišev, se takoj sprejme
kot učenec v špecerijsko trgovino.
Kjé, pové upravništvo »Slovenca«. 667 3-3
Katoliška Bukvarna v Ljubljani
priporoča:
Svefo leto 1901. Molitve za odpustke
sv. leta. Sestavil Andrej Zamejic, stolni
dekan. Drugi pomnoženi natis. Cena 35 h.
po pošti 40 h.
Razlaga velikega katekizma ali krščanski
nauki za cerkev. Sestavil Ant. Veternik,
župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in
apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s
pošto 20 h več.
Zaročenca (I promessi sposi). Milanska
povest iz 17. stoletja. Laški spisal Aless.
Manzoni, poslovenil I. B.—č. Broširano 2 K,
po pošti 20 h več.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
zgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 65

Izdelovatelj strojev za pranje
Kraus & Comp., Dunaj, XVIII., Währinger Gürtel 53.
Največa in najstarejša tovarna te vrste v Avstriji, prevzame napravo popolnih pralnic in razpo-
šilja zagajeno dobro: 673 20-15

Pralnestroje na par. Centrifuge, Najboljši Wring-stroji, Stroji za valjanje perila, Stroji za likanje perila
priznane najboljše vrste, za na roko delujoče brez rotopa, (za ožemanje perila) v najboljše se- ali na par, od 28 gl. do 2000 gl. par, od 140 gl. više. vseh velikostih, od 14 gl. više. stave, po 24 gl. in više. od 85 goldinarjev više.
Natančni ceniki s podobami vseh strojev za pranje na željo brezplačno in franko.

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Gempel in Styria-vrelec SVETOVNOZNANA OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.
Zastopnik za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. 351 35-26

Konkurenčni razpis.
Za zgradbo prizidka k župnišču na Jesenicah na Gorenjskem, za kateri
so proračunjeni skupni stroški na 19.152 K 58 h, se razpisuje
ustna konkurenčna obravnava
na dan 8. septembra t. l. popoldne ob 4. uri
pri podpisnem načelniku stavbenega odbora.
Načrti ter podrobni proračun leže na vpogled pri podpisnem. — Ponudniki morajo
pred pričetkom obravnave položiti 5 % no varščino proračunjene stavbene svote.
Jesenice, dne 30. avgusta 1901.
Anton Trevn,
načelnik stavbenega odbora.

834 3-3
Št. 10.233.
Razpis.
Podpisani deželni odbor razpisuje sledeči
službi okrožnih zdravnikov:
1.) v Kočevski Reki z letno plačo 1600 K.
2.) v Zagorji ob Savi z letno plačo 1400 K.
Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisnemu dežel. odboru
do 25. septembra t. 1901
ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko
državljanstvo, fizično sposobnost, neomađezvano življenje, dosedanje službovanje ter znanje
slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v
kaki bolnici.
Od deželnega odbora kranjskega.
V Ljubljani, dne 28. avgusta 1901.

Za jesensko dobo
priporočam gospodarjem in kmetovalcem, kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo po-
trebščin za stavbe: portland- in roman-cement, železo za vezi, storje, traverze,
železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodovode, štedil-
nike (Sparherde).
Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, čistilnice za žito, fino izdelane,
močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše
trombe za gnojnice in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.
Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehtnice in uteže, žimo,
morsko travo, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.
Fran Stupica, 232 30-26
trgovina z železnino in špecerijskim blagom,
Ljubljana,
Marije Terezije cesta šte. 1, poleg gostilne „pri Figovcu“.

Dunajska borza.			
Dne 4. septembra.			
Skupni državni dolg v notab	98-55	20 mark	23-41
Skupni državni dolg v srebru	98-50	20 frankov (napoleonor)	19-02
Avstrijska zlata renta 4%	118-95	Italijanski bankovci	91-15
Avstrijska kronska renta 4%	95-65	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata renta 4%	118-55	Dne 3. septembra.	
Ogerska kronska renta 4%	92-80	3-2% državne srečke l. 1864, 250 gl.	191-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1649-—	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	170-60
Kreditne delnice, 160 gl.	628-00	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	213-—
London vista	239-25	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-10
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117-05	Tisne srečke 4%	145-60
		Dunavske vravnave srečke 5%	258-—
		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	105-—
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25
		Priporočne obveznice državne železnice	428-—
		„ „ južne železnice 3%	344-—
		„ „ južne železnice 5%	120-60
		„ „ dolenskih železnice 4%	—
		Kreditne srečke, 100 gl.	393-—
		4% srečke dunav. parohr. družbe, 100 gl.	490-—
		Avstrijskega rudarstva križa srečke, 10 gl.	48-—
		Ogerskega	5-—
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	15-60
		Rudolfove srečke, 10 gl.	58-—
		Savinske srečke, 40 gl.	235-—
		St. Genois srečke, 40 gl.	267-—
		Waldsteinske srečke, 20 gl.	396-25
		Ljubljanske srečke	60-—
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	267-—
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5470-—
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	868-—
		Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	86-25
		Splošna avstrijska stavbinska družba	144-—
		Montanska družba avstr. plan.	402-—
		Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	437-—
		Papirnih rubljev 100	253-—

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.
Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.
Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vsini vrti za dosedo kolikor je mogoče visocoga
obvestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.
Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe. Odgovorni vrednik: Iven Rakevec. Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.